

Tema 1. Kompetencer i det nye system

Titel	Kompetencer i det nye system
Initiativets formål	<p>Det nye familieretlige system skal danne rammen om sagsforløb, der tilpasses den enkelte families behov.</p> <p>I Familieretshuset vil der som en overordnet målsætning være fokus på at styrke forældrenes samarbejde af hensyn til barnets trivsel, så de selv tager ansvar for at finde en løsning og dermed begrænser belastningen af barnet og på sigt forebygger nye uenigheder og sager i systemet. I Familieretten vil der være fokus på retssikkerhed og klare afgørelser for familierne i de mest komplekse sager.</p> <p>Disse grundlæggende hensyn skal afspejles i de kompetencer, systemet har til rådighed. Der skal således være fast personale, der er kvalificeret til at varetage den brede vifte af forskellige familieretlige sager. Herudover vil der efter behov i den konkrete sag ske inddragelse af og/eller være et koordinerende samarbejde med relevante myndigheder og fagfolk, der varetager højt specialiserede funktioner i forbindelse med de særlige problemstillinger, der måtte være konstateret hos familien. Endvidere skal der ske en styrkelse og målretning af efteruddannelse for relevante faggrupper.</p>
Beskrivelse af initiativet	<p>De kompetencer, der vil være til stede i Familieretshuset og Familieretten, er ikke de samme, fordi typen af uenigheder, der håndteres de to steder, er forskellige, og fordi Familieretshuset og Familieretten har ansvaret for forskellige stadier af sagen i de komplekse sager. Overordnet er det dog vigtigt, at der hos personalet både i Familieretshuset og i Familieretten er en forståelse for familierne og deres situation, herunder den betydning en uenighed eller en konflikt har for dem og særligt for barnets trivsel.</p> <p>Familieretshusets personale vil have en tung vægtning af børne- og familiefaglige medarbejdere for at understøtte fokus på den konfliktløsende tilgang, ikke mindst i det gule spor, og fokus på barnets trivsel. Endvidere vil der være jurister og kontorphonale for samtidig at gøre det muligt at gennemføre hurtige registreringsforløb i det grønne spor og træffe afgørelser i det gule spor i de sager, hvor afgørelsen ikke træffes af Familieretten. Endelig skal personalesammensætningen sætte Familieretshuset i stand til at gennemføre en grundig tværfaglig behandling i det røde spor.</p> <p>De samlede kompetencer skal således sikre et fleksibelt system, der gør det muligt at tilpasse forløbene til den enkelte familie.</p> <p>Den børne- og familiefaglige medarbejdergruppe skal således have dokumenteret børnefaglig erfaring, ligesom der vil være medarbejdere med familierapeutisk erfaring og erfaring med arbejde med familier. Disse medarbejdere kan have forskellig uddannelsesmæssig baggrund. De forskellige kompetencer i denne personalegruppe skal gøre det muligt både at arbejde med familien og samtidig bemærke egentlige vanskeligheder hos forældrene, sådan at disse kan afdækkes nærmere ved inddragelse af relevant kompetence udefra, eksempelvis i form af en psykiatrisk vurdering af en forælder, jf. også nedenfor om specialkompetencer i disse faggrupper. Familieretshusets jurister vil have erfaring med behandlingen af partsvister, herunder i form af familieretlige sager. En del af denne personalegruppe skal have erfaringer, der sikrer en særlig ekspertise i forhold til håndtering af komplekse sager og indgribende afgørelser i det røde spor.</p> <p>Endvidere vil der være egentligt uddannede konfliktmæglere i Familieretshuset. Uddannelsen som konfliktmægler er en tillægsuddannelse, fx i form af en</p>

universitetsuddannelse. Konfliktmæglerne kan således have forskellig faglig baggrund, men der er fokus på at sikre den nødvendige faglighed i forhold til også at kunne lave en bredere indsats for familierne i forbindelse med konfliktmægling end blot at nå frem til en konkret aftale om et konkret stridspunkt.

Endelig er der kontorpersonele i Familieretshuset, som bl.a. skal varetage registrering af parternes aftaler samt varetage understøttende opgaver.

Som det fremgår ovenfor, skal der være specifikke kompetencer i Familieretshuset, det gør det muligt at spotte særlige problemstillinger i familierne. Det vil særligt være de børne- og familiefaglige personalegrupper, der skal sikre den nødvendige viden om bl.a. vold og dens betydning for familien, om betydningen af misbrugsproblemer, om psykiatriske problemstillinger m.v. for herved at gøre det muligt at hente relevant hjælp ude fra til håndteringen af sådanne udfordringer, fx gennem indhentelse af psykiatrisk erklæring om en forælder eller gennem inddragelse af den viden, der er hos et misbrugscenter. Hertil kommer, at der i Familieretshuset skal være et kendskab til den sociale lovgivning, som muliggør et værdifuldt samarbejde mellem Familieretshuset og de sociale myndigheder.

Disse kompetencer sikres gennem rekruttering og gennem relevant efteruddannelse, hvor der også vil være fokus på at sikre konfliktmæglingskompetencer. Relevant viden om vold sikres bl.a. gennem samarbejde med Socialstyrelsen, ligesom viden hos andre aktører, der arbejder med vold i nære relationer, vil blive inddraget med henblik på at sikre de nødvendige kompetencer i huset. Ligeledes vil kompetencerne blive sikret ved at nedsætte et rådgivende udvalg bestående af relevante organisationer på området med viden om særlige problemstillinger. Dette udvalg mødes med Familieretshuset og Familieretten 2 gange årligt i forbindelse med disse enheders kvartalsvise samarbejds møder, der holdes for at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen i det samlede system. I disse samarbejdsfora mødes repræsentanter for de lokale byretter med repræsentanter for den geografiske del af Familieretshuset, som de hører under, med henblik på en løbende kvalitetssikring af sagsoplysning m.v.

Endelig vil der i Familieretshuset være de relevante kompetencer i forhold til behandlingen af adoptionssager, herunder lægefaglige medlemmer af adoptionssamrådet.

Særligt for så vidt angår udarbejdelsen af børnesagkyndige undersøgelser skal det med oprettelsen af Familieretshuset sikres, at disse undersøgelser til stadighed har en høj kvalitet, og at de udarbejdes af kliniske psykologer eller af psykiatere, der har de rette forudsætninger i forhold til at lave undersøgelse. Endvidere skal samspillet med og anvendelsen af de forældrekompetenceundersøgelser, der laves i det sociale system, understøttes og kvalificeres.

Som nævnt indledningsvis skal fordelingen af kompetencerne i de forskellige spor sikre den overordnede målsætning om at støtte parterne i selv at finde løsninger og dæmpe konflikter, men samtidig skal den også sikre en effektiv håndtering af de mange tusinde sager, der ikke eller ikke direkte drejer sig om en uenighed om barnet. Det er således vigtigt at holde sig for øje, at ud over de ikke-juridiske konflikter, der findes i gult spor, kan en ikke ubetydelig del af sagerne i dette spor med forsigtighed karakteriseres som mere rene juridiske tvister, hvor der således ikke er behov for en egentlig børne- eller familiefaglig tilgang.

En overordnet skønsmæssig fordeling af kompetencer i sporene i Familieretshuset er:

- Grønt spor: hovedsageligt kontorpersonele og i mindre grad jurister
- Gult spor: børne- og familiefaglige medarbejdere, jurister og kontorpersonele med et fokus på en prioritering af førstnævnte personalegruppe. En ikke

uvæsentlig andel af personalegruppen skal endvidere herudover være uddannede konfliktmæglere eller være i stand til at anvende mediative elementer i håndteringen af sagen.

- Rødt spor: hovedsagligt børne- og familiefaglige medarbejdere samt jurister og en mindre andel af understøttende kontorphersonale.

Familierettens personale udgøres af lokale byretsdommere, som har en særlig interesse i og kompetencer inden for det familieretlige område, herunder i form af en obligatorisk efteruddannelse af relevans for området. Dommerne har betydelig erfaring med at afgøre komplekse og indgribende sager inden for alle områder, herunder retsområder som har en tæt sammenhæng med familieretlige sager. Også i Familieretten vil der være børnefaglige kompetencer qua børneenhedens tilstedeværelse, når det er relevant, herunder når der skal gennemføres samtaler med barnet i Familieretten.

Danmarks Domstole har udarbejdet en vejledning til behandling af familieretlige sager i retten, som skal sikre, at der sker en mere ensartet behandling på tværs af landet. Vejledningen tager udgangspunkt i en række forskellige typer af familieretlige sager og beskriver mulige sagsforløb afhængigt af familiernes individuelle behov.

Byretternes administrative personale vil på samme vis som nu varetage opgaver af understøttende karakter.